

עין משפט נר מצוה

כו א מיי פרק יח מהלכות מעשה״ק הלכה יא ופרק יט הלכה י: בו ב מיי שם פי״ט הלכה יא: בח ג מיי פי״ט שם הלכה ז: ה:

תורה אור השלם

- ↑ וְאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֵבִיאוּ לְהַקְרִיב קָרָבָן לַיהוָה לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה דָּם יִחָשֵׁב לְאִישׁ דָּהוּא דָּם שֶׁפָּךְ וְנִקְרָת הָאִישׁ דָּהוּא מִקָּרֵב עִמּוֹ: ויקרא יז, ד
- ↑ וְאֵלֶּהֶם תֹּאמְרוּ אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר אֲשֶׁר יָגוּר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר יַעֲלֶה עִלָּה אוֹתָם: ויקרא יז, ח
- ↑ אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִשְׁחַט שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׂב אוֹ עֵז בְּמִתְנָה אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁחַט מִחוּץ לַמִּזְבֵּחַ: ויקרא יז, ג
- ↑ וְיָבֵן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּרִיָּהוּ הַחַיָּה וּמִכָּל הָעוֹף הַתְּהוֹמָה וַיַּעֲלֶה עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ: בְּרִאשִׁית ח, כ
- ↑ וַיִּקַּח מִטוֹחַ אֶת גְּדֵי הָעִזִּים וְאֶת הַמִּנְחָה וַיַּעֲלֶה עַל הָעֹזֹר לַיהוָה וַחֲפָלָה לְעֹשׂוֹת וּמִנְחַח וַאֲשֵׁתוֹ רֵאִים: ויקרא יז, יט
- ↑ וְזָרָק הַבָּקָר אֶת הָדָם עַל מִזְבֵּחַ יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהַקְטִיר הַחֲלָב לְרִיחַ נִיחָח לַיהוָה: ויקרא יז, י

מוסף רש"י

ל**מעוטי** שוגג אנוס ומוטעה. דהאז משמע שיהא כהנייתו שלויט פטור פון אונס (דקדקטן) וינסוב דעמו (קדושין) להוציא שעיר המשתלח. שאינו מיוחד לשם (דקדקט קרבן) על השלם הוא חייב. אותו שם משמע (לעיל קו.) הוראת שעה היתה. לוך ששה היתה או ראו שם שאר עזי היכר דברים להסיר (כתובות סו.) ולא גמתינ מיתה לדורות (סנהדרין פ.) קרן. אכן אמה על אמה כרום אמר לכל קרן: ויסוד. דהיינו אמה כניסה רכשונית (סוכה שס.) וריבוע. אם אין המונח מרובע (קעיל סב.)

קה:

שוגג אנוס ומוטעה. קלת קשה אנוס ל"ל קרא פשיטא דלונס רחמנא פטריה ושמא האי אנוס פרט לאומר מותר ותימה ל"ל קרא למיפטריה מכרת כשהוא שוגג פשיטא דר קרבן הוא י"ל ס"ד אמינא אי לא מיימי קרבן ליהוי צכרת דהא לאחר הצאת קרבן דוקא כתיב ונסלח לו:

ט **והמעלה להדיוט פטור**. פי' בקונטרס משום העלאת חוץ וחייב משום עזבד עצודת כוכבים ואם הזיד עצודת כוכבים ושגג צהעלאת חוץ אינו מצא על שגגמו חטאת ותימה אמאי יתחייב מעלה לחזירו משום מעלה בחוץ כיון דמויד צקונטרס כוכבים לאו שב מדיעיתו הוא דמומר לעצודת כוכבים מומר לכל התורה כולה וצחנס דחק עצמו בקונטרס דמעלה לחזירו אין שייך למייצו משום עצודת כוכבים כיון דלין מתכוין לשם עצודת כוכבים יי: **להוציא שעיר המשתלח**. היינו לאחר הגרלה דקודס הגרלה מיחייב אתרוייהו כדמוכח פרק שני שעירי (יומא דף קב.):

דברה תורה כלשון בני אדם. צפרק אלו מנליות (צ"מ דף לא): פירשמי: **אבל בהמה בתיב**. לפיכך העלה כמה אברים זה אחר זה אינו חייב אלא אחת אקמא מיחייב דליתיה יי כלולה צהמה ואחתייני פטור דכבר חסריה דמה שהעלה הרי הוא כנאבד ומ"ם אכל אבר ואבר יי אכל אבר אחד שהעלה לחנאין לכ"ע לא מיחייב אלא אחת ומיחייב אית קמא ורבי יוחנן אמר מחלוקת בצצר אחד דמר סבר מוקטרי פנים שחסרו והעלה יי בחוץ חייב ומר סבר יפטור אבל בד' וה' איברינ דברי הכל חייב על כל אבר ואבר ופליגא דעולא דאמר עולא הכל מודים במוקטרי פנים שחסרו והעלו בחוץ שחייב לא נחלקו אלא במוקטרי בחוץ יי שחסרו והעלו בחוץ דמר סבר ומ"ם חייב איכא דאמרי אמר עולא הכל מודים במוקטרי חוץ שחסרו והעלו בחוץ שהוא פטור לא נחלקו אלא במוקטרי פנים שחסרו והעלו בחוץ דמ"ם פטור ומ"ם חייב ופליגי דאבוה דשמואל אלישנא קמא דעולא דאמר אבוה דשמואל כמאן מהדרינן פוקעין לגבי מזבח כמאן דלא בר' יוסי: ואינו חייב עד שיעלה בו: אמר רב הונא מאי טעמא דרבי יוסי דכתיב ויבן נח מזבח לה' א"ר יוחנן מ"מ דר"ש דכתיב ויקח מנוח את גדי העזים ואת המנחה ויעל על הצור לה' ואידך נמי והכתיב ויבן מזבח לה' ההוא גובהא בעלמא ואידך נמי הא כתיב ויקח מנוח ו הוראת שעה היתה ואיבעית אימא ה"מ דר"ש כדתניא ור"ש אומר מוזבח פתח אהל מועד ואין מוזבח בבמה לפיכך העלה על הסלע או על האבן חייב ויציא מיבעי ליה ה"ק לפיכך בשעת איסור הבמות העלה על הסלע או על האבן חייב בעי רבי יוסי בר' חנינא קרן וכבש ויסוד וריבוע מהו שיעכבו בבמה א"ל רבי ירמיה תניא וקרן וכבש וריבוע ויסוד מעכבין בבמה גדולה ואין מעכבין בבמה קטנה:

למעוטי שוגג אנוס ומוטעה. דהכי דריש צת"כ יי כל ההוא דגבי ונכרת כשישנו כהוייתו וכדעתו ולא אנוס ולא שוגג מאיליו או מוטעה ע"י אחרים: **פרי ההוא כתיבי**. דם יחשב לאיש ההוא צשמיטה כתיב (ויקרא י): **אלא לה'**. דכתיב גבי שמיטה ל"ל: **להוציא שעיר המשתלח**.

למעוטי שוגג אנוס ומוטעה אי הכי הכא נמי מיבעי למעוטי אנוס שוגג ומוטעה תרי יהווא כתיבי ואלא ילה' למה לי מלהוציא שעיר המשתלח: חומר בהעלאה בו: ית"ר א"ישא איש מה ת"ל לרבות שנים שאחזו באבר והעלו שחייבין שיכול והלא דין הוא ומה השוחט להדיוט שחייב שנים שאחזו בסכין ושחטו פטורין המעלה להדיוט שפטור אינו דין ששנים שאחזו יי פטורין ת"ל איש איש דברי ר"ש רבי יוסי אומר ה ההוא אחד ולא שנים א"כ מה ת"ל איש איש א דברה תורה כלשון בני אדם ור"ש האי ההוא יי מיבעי ליה למעוטי שוגג אנוס מוטעה ורבי יוסי מהוא ההוא ור"ש הוא ההוא לא דריש ורבי יוסי מדהאי איש איש דברה תורה כלשון בני אדם יהווא איש איש י נמי דברה תורה כלשון בני אדם ואלא השוחט להדיוט מנא ליה דחייב נפקא ליה מדרם יחשב לאיש ההוא דם שפך ואפילו השוחט לאיש יי: העלה וחזר והעלה בו: אמר ר"ל מחלוקת בד' וה' אברים דמר סבר כי כתיב לעשות אותו על השלם הוא חייב ואינו חייב על החסר אבל בהמה כתיב ומר סבר אבל אבר ואבר כתיב אבל אבר אחד דברי הכל אינו חייב אלא אחת ור' יוחנן אמר מחלוקת באבר אחד דמר סבר מוקטרי פנים שחסרו והעלה יי בחוץ חייב ומר סבר יפטור אבל בד' וה' איברינ דברי הכל חייב על כל אבר ואבר ופליגא דעולא דאמר עולא הכל מודים במוקטרי פנים שחסרו והעלו בחוץ שחייב לא נחלקו אלא במוקטרי בחוץ יי שחסרו והעלו בחוץ דמר סבר ומ"ם חייב איכא דאמרי אמר עולא הכל מודים במוקטרי חוץ שחסרו והעלו בחוץ שהוא פטור לא נחלקו אלא במוקטרי פנים שחסרו והעלו בחוץ דמ"ם פטור ומ"ם חייב ופליגי דאבוה דשמואל אלישנא קמא דעולא דאמר אבוה דשמואל כמאן מהדרינן פוקעין לגבי מזבח כמאן דלא בר' יוסי: ואינו חייב עד שיעלה בו: אמר רב הונא מאי טעמא דרבי יוסי דכתיב ויבן נח מזבח לה' א"ר יוחנן מ"מ דר"ש דכתיב ויקח מנוח את גדי העזים ואת המנחה ויעל על הצור לה' ואידך נמי והכתיב ויבן מזבח לה' ההוא גובהא בעלמא ואידך נמי הא כתיב ויקח מנוח ו הוראת שעה היתה ואיבעית אימא ה"מ דר"ש כדתניא ור"ש אומר מוזבח פתח אהל מועד ואין מוזבח בבמה לפיכך העלה על הסלע או על האבן חייב ויציא מיבעי ליה ה"ק לפיכך בשעת איסור הבמות העלה על הסלע או על האבן חייב בעי רבי יוסי בר' חנינא קרן וכבש ויסוד וריבוע מהו שיעכבו בבמה א"ל רבי ירמיה תניא וקרן וכבש וריבוע ויסוד מעכבין בבמה גדולה ואין מעכבין בבמה קטנה:

השוחט והמעלה פרק שלשה עשר זבחים

למעוטי שוגג אנוס ומוטעה. דהכי דריש צת"כ יי כל ההוא דגבי ונכרת כשישנו כהוייתו וכדעתו ולא אנוס ולא שוגג מאיליו או מוטעה ע"י אחרים: **פרי ההוא כתיבי**. דם יחשב לאיש ההוא צשמיטה כתיב (ויקרא י): **אלא לה'**. דכתיב גבי שמיטה ל"ל: **להוציא שעיר המשתלח**. דמשמע הראוי ליקרב לשם חייבין עליו בחוץ ושאינו עומד לשם אין חייבין עליו בחוץ ולקמן צפ' בתרא (דף קיג.): דריש לה תנא דצרייתא הכי וגלי צשמיטה והוא הדין להעלאה דהא מייגמר גמירי מהדלי כדלמנן [לעיל קו.] לערצ פרשיות דר מהך תרי חומרי דמתני' דמפרשי קראי צכולהו צין לחיובא צין לפטורא: מה ס"ל איש איש. גבי העללה: ושחטו פטורין. דליפליגן לעיל דכתיב ההוא: **אכל צהמה כסיב**. על כל צהמה הוא חייב ואינו חייב על אבר אחד הלכך כולה מזה העללה היא יי: אכל בצצר אחד. והקריצו לחנאין לאחר שהקריצ שאר האיברים דלילו עליו לצדו אפילו הקריצ שלם פטר ליה ר' יוסי או מיירי שפקע מעל האש וחזר והחזירו יי: **דברי הכל י העללה אחס היא**. דהא אותו כתיב שלם ולא חסר יי: **ור' יוחנן אמר מחלוקת בצצר אחד**. ודכולי עלמא אותו אכל אבר ואבר כתיב ומאן דמחייב סבר מוקטרי פנים יי שחסרו והעלו בחוץ חייב דהא מהדרינן פוקעין למזבח דהו לכו חסר וכי כתיב אותו אמוקטרי חוץ כתיב: **ומ"ם פטור**. דנפקא ליה מלא יציאנו כר' ישמעאל [לעיל קו.]: לא נחלקו אלא במוקטרי חוץ **מר סבר חייב**. דכי כתיב אותו למעוטי פחות מכחית אמא שאין הקטרה שלימה וכדדריש ליה לקמן: **פוקעין**. שפוקעין יי מעל האש: **דלא בר' יוסי יי**. דכיון דצפנים בני הקטרה ניניה ואמ"ג דחסרו בחוץ נמי מיחייב יי במוקטרי פנים שחסרו והעלו יי בחוץ אלמא קסבר אבוה דשמואל דרבי יוסי אמוקטרי פנים שחסרו והעלו בחוץ פליג: **ויבן נח מזבח**. אלמא אפילו יי צמת יחד שהיא בחוץ אינה העללה בלא מזבח: **על האור**. בלא צנין מזבח לשם כך וקרי ליה העללה: **גובהא בעלמא**. כדרך כל הארץ שהיא נוח להשתמש ולא לחובת מזבח: **מזבח פסח אהל מועד בו'**. האי קרא דריש ליה ר"ש צת"כ הכי וזרק כהנן את הדם על מזבח ה' פתח אהל מועד ולא מזבח צצמת יחיד צשעת היתר הצמות וצפרשת המעלה בחוץ כתיב: ה"ג חייב יאא מיצעי ליה ה"ק לפיכך צשעת איסור הצמות העלה ע"ג הסלע או על גבי האבן חייב: יאא מיצעי ליה. כיון דלמר אין מזבח צצמה צשעת היתר הצמות קאי הילכך יאא מיצעי ליה: ה"ק לפיכך. הואיל וצצמה צשעת היתר הצמות הואי הקטרה צשעת איסורו יי אם העלו על הסלע חייב: קרן וכבש ויסוד וריבוע. דקי"ל דמעכבי צצמוצ המשכן צפרק קדשי קדשים (לעיל דף סב.) מהו שיעכבו צצמת יחיד: **צצמה גדולה**. אף נוצ וגצעון שהיו צמות ציצור וכל שכן שילה וצית ועלמים:

מתני'

פוקעין בו'. הא דמיחייבין צריש פירקין (דף קו.) לר"ע מוקטרי פנים שחסרו והקריצין בחוץ היינו דוקא כגון אימורי או איצרי עולה שחסרו דלא מפסלי צהכי אצל מנחה שחסרה וקטרט ולצונה שחסרו דמיפסלי מחמת חסרון פטור דמתנן לקמן (דף קט.) וכולן שחסרו כל שהוא והקריצין בחוץ פטור וגבי עולה קמתי המעלה (עולה כות) יי חייב ומצטרפין לכחית להעלותן בחוץ וליחייב משום פגול נותר וטמא (ואימורים ומן האימורין בחוץ חייב)

ומשמע צגמרא דציניתתו מייירי דקמתי צצרייתא עולה ואימורין אין שלמים ואימוריהן

מסורת הש"ס

א) [קדושין מג.], ב) ת"כ אחרי פי' ה"ב, ג) [קדושין פ' וש"נ] ת"כ קדושים פרש"י ה"א, ספרי שלח ק"יב, ירוש'י שבת פי"ט ה"ב, פסחים פ"ב ה"י, פי"ט ה"א, יבמות פ"ח ה"א, סוטה פי"ז ה"ה, פ"ח ה"א, נדרים פ"א ה"א, ז) [לעיל קו. לקמן קט.], ח) לקמן קט: פסחים פב: יומא סט: יבמות לה. כתובות טו. סנהדרין עח: פ: ע"ז כד: הוריות ו. מנחות ג: תמורה טו: פרה פי"ז מ"ו, תוספ' דפרה פי"ז ה"ד, ירוש' הוריות פ"א ה"ח, ו) ת"כ אחרי פי"ט ה"י, ז) [לעיל סב. לקמן קכ.], ח) אחרי פי"ט ה"י, ט) שידך למשנה בעמ' הקודם.

הגהות הב"ח

ה) גבי על אבן חייב חייב יאא מיצעי:

שינויי נוסחאות

א) איש מה ת"ל איש איש לרבות בו' (כתה"י וש"ם, וכה' בש"י): ב) שאחזו באבר והעלתו שפטורין (כתה"י וש"ם): ג) ההוא מאי עבדי ליה מיבעי (כתה"י וש"ם): ד) איש דהשחיטה נמי (ש"ם, ד"ו רפ"ט וש"ם, וכתיב בבי"א): ה) ע"י ציפה ענינים צצמ כצמת המשנה דהמזכים לא הוה גרי ואפילו השוחט לאיש, ועי' יד דוד: ו) ל"ל והעלן וכן בכל הסוגיא (ב"ש, חב"ד ברוב כתה"י): ז) ל"ל חוץ (כתה"י וש"ם): ח) ככ"ים וצ"ש נוסף ואי משום ידיעה דנפקא ליה מלא יציאנו כר' ישמעאל (לעיל קו.): לא נחלקו אלא במוקטרי חוץ **מר סבר חייב**. דכי כתיב אותו למעוטי פחות מכחית אמא שאין הקטרה שלימה וכדדריש ליה לקמן: **פוקעין**. שפוקעין יי מעל האש: **דלא בר' יוסי יי**. דכיון דצפנים בני הקטרה ניניה ואמ"ג דחסרו בחוץ נמי מיחייב יי במוקטרי פנים שחסרו והעלו יי בחוץ אלמא קסבר אבוה דשמואל דרבי יוסי אמוקטרי פנים שחסרו והעלו בחוץ פליג: **ויבן נח מזבח**. אלמא אפילו יי צמת יחד שהיא בחוץ אינה העללה בלא מזבח: **על האור**. בלא צנין מזבח לשם כך וקרי ליה העללה: **גובהא בעלמא**. כדרך כל הארץ שהיא נוח להשתמש ולא לחובת מזבח: **מזבח פסח אהל מועד בו'**. האי קרא דריש ליה ר"ש צת"כ הכי וזרק כהנן את הדם על מזבח ה' פתח אהל מועד ולא מזבח צצמת יחיד צשעת היתר הצמות וצפרשת המעלה בחוץ כתיב: ה"ג חייב יאא מיצעי ליה ה"ק לפיכך צשעת איסור הצמות העלה ע"ג הסלע או על גבי האבן חייב: יאא מיצעי ליה. כיון דלמר אין מזבח צצמה צשעת היתר הצמות קאי הילכך יאא מיצעי ליה: ה"ק לפיכך. הואיל וצצמה צשעת היתר הצמות הואי הקטרה צשעת איסורו יי אם העלו על הסלע חייב: קרן וכבש ויסוד וריבוע. דקי"ל דמעכבי צצמוצ המשכן צפרק קדשי קדשים (לעיל דף סב.) מהו שיעכבו צצמת יחיד: **צצמה גדולה**. אף נוצ וגצעון שהיו צמות ציצור וכל שכן שילה וצית ועלמים:

ועי'ש:

מסורת הש"ס

(א) ת"כ אחרי פיי הש"ג, (ג) מוסף מעילה פ"א הטי"ז, (ג מעילה טו, ד) מנחת ט, כו, מעילה שם חוספתא דפסחים פ"ו ה"ג (פסחים עט, לעיל כח: בבורות לט:), תוספתא זבחים פ"ד ה"ב: (ס) עיי יומא יב, שבורות יז, וברשיי, (ז) לעיל לה... (ז) עיין דש"ק ז"ק.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ז"ה כאן בנותר וכו' דזריקה הוא אצל עולה חייבין:

שינויי נוסחאות

[א] מן העולה ונאימוריה בחוץ כלי"ל (ש"ח: [ב] מצינת או זבח למא בכטהיי ופריד"ז, וכן ממקן כס"מ: [ג] ככטהיי וע"מ טוסף מנין לרבות את הדוב ת"ל או רבתי: [ד] כס"ל ורי' טוסף ומנחת נסכים, וכן כס"ג, ועי' מוס' שהטחו בממה אמאי לא מני מנחת נסכים: [ה] ל"ל ששחטן (ש"ח וצ"ק, ובה' ברוב בכת"י: [ו] ברוב כסתי' ודע"ז העמאה, מ"א בשלמא להעלותן בחוץ (כ"ט: [ז] ככטהיי ונולת כ"ל) ודע"ז למא וטמא, ועי' מוס' בעי"צ ד"ה כאן, ופי' דק"ס אית ו ושם כתב שהני' לפניו הוא מכה"ז שהוספה ע"פ רש"י: [ח] מ"ט לא הוא כלי"ל (ש"ח: [ט] מ"ט בנשינוותיה לזרוק עליו את הדם ומני כו' (כ"ט), ובעי"ז כמעילה טו ע"פ, ועי' מוס' כאן בעי"צ: [י] ל"ל מהן (ש"ח: [יא] גיר' כס"ז וצ"ק בקומץ, וכה"י כס"פ: [יב] ובמקודשין (כ"י) ושםכ"י: [יג] לעשות אפילו אינן ראויין לבא (כ"י: וש"ח: [יד] ל"ל להעלאת (כתהיי ובי"ש: [טו] בשלמים אם חישוב משום (כתהיי וש"ח: [זו] אמרין גמיר לה"א (ש"ח: [זח] ל"ל אינה ודבור או שיק לעי"ב אחר ד"ה או כות' כות' (ש"ח ובי"ש: [זט] ודבוכים גמיר כותב (כתהיי ובי"ש: [כ] ל"ל דבפרק (צ"ק), ונציבור דברי התוס' בזה עיי' צ"ק וכו"ו וחס' ושאר מפרשים: [כא] משמע הוא דומיא דבשר דאפי' במקצת מהדרין ותימה הריב פליג ר"י כלי"ל וי"ל איך ריי פליג אלכ הון מ"ד דפ"ל מהדרין וריי פ"ל כגולן לא מהדרין (בי"ש: [כב] ל"ל להתחייב בחוץ (בי"ש: [כג] למעוטי דם דאין חייבין כלי"ל (באח"ח: [כד] בין ל"ל משקדשו (בי"ש):

השוחט והמעלה

בתנ"י' **ואחד קדשים פסולין שהיה פסולן בקדש**. הואיל ובפנים אס עלו לא ירדו מתקבל בפנים קרינא ציה וחייבין עליהן בחוץ כדיליף בגמ': **המעלה כוית מן העולה ומאימוריה**. חזי זית מזה וחזי זית מזה חייב דכולה כלי"ל: **גב'** **ואימורי קדשי קדשים**. כבשי עזרת:

בתנ"י' **א** אחד קדשים כשרין ואחד קדשים פסולין שהיה פסולן בקודש והקריבן בחוץ חייב **המעלה כוית מן העולה**^[א] ומן האימורין בחוץ חייב: **גב'**^[ב] **ר"ר** **יא**שר יעלה עולה או זבח **ב** אין לי אלא עולה מנין **ג**לרבות אימורי אשם ואימורי חטאת ואימורי קדשי קדשים ואימורי קדשים קלים ת"ל **ז**בח **ב** מנין **ג**לרבות הקומץ והלבונה והקטורת ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח **ד** והמנסך שלשת לוגין יין ושלשת לוגין מים ת"ל **ו**אל פתח אהל מועד לא יביאנו כל הבא לפתח אהל מועד חייבין עליו בחוץ ואין לי אלא קדשים כשרים מנין **ה**לרבות פסולין **ה**כגון הלן והיוצא והטמא ושנשחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו ושקבלו פסולין וזרקו את דמו והניחנין למטה שנתנן למעלה והניחנין למעלה שנתנן למטה והניחנין בחוץ שנתנן בפנים והניחנין שנתנן בחוץ ופסח והטאת שנתנן **ו**ה שלא לשמן מנין ת"ל **ו**לא יביאנו לעשות **י**כל המתקבל בפתח אהל מועד חייבין עליו בחוץ: **המעלה כוית מן העולה כו'**: עולה ואימוריה אין שלמים ואימוריהן לא תנינא להא דת"ר **ע**ולה ואימוריה מצטרפין לכזית להעלותן בחוץ ולחייב עליהן משום פיגול נותר וטמא. קא ס"ד באוכל כוית בשר ואימורין מעולת פיגול או נותר או בטומאת הגוף **כ**לנו: **מאי טעמא**. לא מנטרף נמי בשר שלמים עס אימוריו לפיגול ונותר וטמא הא צין בצבצר צין באימורין שיץ פיגול נותר וטמא כדאמר צפ' בית שמאי (לעיל דף מג), דכל שיץ לו מתירין צין לאדם צין למזבח חייבין עליו משום פיגול והרי הדם מתיר את הבשר לאדם ואת האימורין למזבח ותנן נמי התם **נ**מה: **ד**ברים שאין חייבין עליהם משום פיגול כגון הקומץ והלבונה והקטרת שאין להם מתירין אלא הם עצמן מתירין חייבין עליהן משום נותר ומשום טמא וכל שכן אימורין שהפיגול נוהג בהן ומקראי ילפינן להו: **כל הפיגולין מטטרפין**.

משנה היא במעילה: **כאן בפיגול כאן במחשבת פיגול**. הא דקמני מטטרפין באוכל פיגול קאמר ולהתחייב חטאת והא דקמני עולה אין שלמים לא במחשבת פיגול שאס שחט או זרק על מנת להקטיר חזי זית בשר עולה וחזי זית מאימורין חוץ לזמנו פיגל אבל בשלמים^[א] חישב לאכול או להקטיר חזי זית בשר וחזי זית אימורין לא פיגל **א** שאין מחשבת אכילה בנקטרינן ואין מחשבת הקטרה בנאכלינן: **כאן בנותר כאן בשניטוחו עד שלא נזרק הדם**. הא דקמני מטטרפין באוכל נותר קאמר והא דקמני עולה אין שלמים לא בשניטוחו מאיכוד ושריפה כגון אכדו הבשר והאימורין קודם זריקה וגשמייר חזי זית מזה וחזי זית מזה בעולה דכולה כלי"ל הויא זריקה דס זריקה דהא איכא אכילת מזבח וכו' יהושע דאמר בפרק טבול יוס (לעיל דף קד), אס אין בשר אין דס וכיון דזריקה היא **ה** חייבין עליו משום נותר אס ניתוחו ואכל ממנו כדאמרן (לעיל מה: **ד**ברים שאין חייבין עליהם משום פיגול חייבין **ב** משום נותר כגון קומץ שהוא אכילת מזבח כעולה וכל שכן דברים שחייבין עליהן משום פיגול כגון בשר עולה אבל שלמים אין חזי זית מבשרן וחזי זית מאימוריהן מטטרפין להיות שזור לזרוק עליהם את הדם דלא אכילת אדם איכא ולא אכילת מזבח איכא וכיון דלא הויא זריקה אס זרק אין חייבין עליהן משום נותר וטמא דקי"ל (מנחות דף כה: **כ**ל הניתר לטוהרין חייבין עליו משום טומאה ובפ' ב"ש (לעיל דף מה: **א**מי נותר חילול חילול מטומאה ובמס' מעילה (דף י: **ל**ענין יוצא אמרינן **י** לר"א דאמר אין זריקה מועלת ליוצא אין חייבין עליו משום נותר וטמא: **כל הזבחים**. בר מעולה: **אין** **י** **ז**רק **אס** **הדם**. דאית ליה לר' יהושע (לעיל קד.) אס אין בשר אין דס מועשית ועלומוץ בשר והדס **ד**ברים **נ**ן **ב**זבחים **ב** כתיב (סג) **ו**דס **ז**בחמך **י**שפך **ו**הבשר תאכל הקיקן הכמזב זה לזה:

פרק שלשה עשר זבחים

קמ.

לא ומוקי לה צניטוחו וכו' יהושע וקנת תימה קומץ ולבונה אמאי לא מיחייב עלייהו בחוץ כשחטרו נהי דמיפסלי לכתחילה מ"מ מתקבלין הס צפנים דאס עלו לא ירדו דהוא ליה פסולו בקדש כשחטר צין קמינא להקטרה ולמאן דחשיב במנחות פ' קמא (דף ט: **ט**) חסרון כבעל מוס ניתא וי"ל דאפילו תמצא לומר דאס עלה לא ירד מ"מ סבירא הוא למעוטיה מדכתיב אותו על השלם הוא חייב ואינו חייב על החסר כיון דלכתחילה לא יעלה **ו** וזריך לדקדק אי מהדרין פוקעין דידהו ובפרק **ב** המזבח מקדש (לעיל דף פג: **א**יכא כמה קראי לרצן גמילאל מהיא העולה על מוקדה ולאידך מאשר תאכל האש ועוד דדרשינן לעיל (דף פו.) ועשית עולותיך הבשר והדס עיכולי עולה אמה מחזיר ואי אמה מחזיר עיכולי גידין ועלמות משמע **א** הא בשר דומיא דגידים ועלמות מהדרין אפילו במקצת ומימה אי פליג עליה רבי יוסי: **ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח**. הא דפלגיניהו משום **ה**כן **ומנחת כהנים בזה עשרון ומנחת כהן משיח חזי עשרון וקימה דלא מני מנחת נסכים: עולה ואימורין מצטרפין לבוית להעלותן בחוץ ולחייב עליהם משום פיגול נותר וטמא**. במסכת מעילה פרק קדשי מזבח (דף טו:) **ת**נן **ח**משה דברים בעולה מטטרפין זה עס זה הבשר והחלב והסלם והיין והשמן ושזה בתורה דאיכא לחס ומימה לענין מאי קאמר אי לענין מעילה הא תנא ליה רישא (סג) **ק**דשי **מ**זבח **מ**טטרפין זה עס זה למעילה כו' ועוד דתורה אין זה מעילה כי אס לאחר זריקה באימורין אבל בלחם לא ואי (לא יתחייב) **ב** בחוץ הא לא מני בשמעתינן אלא עולה ואימורין אבל חמשה דברים לא דאף על גב דמיחייבי בחוץ כדדריש לעיל מקרא הני מילי צפני עצמן אבל אינטרופי לא ועוד דלא מיחייב בחוץ אלחם שבמורה ועוד חלב ויין האידך מטטרפין והא אין שיעורן שזה שזה בכזית וזה בשלשה לוגין ואי לענין לזרוק עליהן הדס הא אמר ובמנחה אפילו כולה קיימת לא חירוק ואי לענין מחשבת פיגול אין אכילה והקטרה מטטרפין ונראה דמיירי לענין אכילה דמיחייב האוכל משום פיגול נותר וטמא ואי מרישא דקמני קדשי מזבח מטטרפין הוה אמינא במין אחד קמ"ל אפילו בכמה מינין ועוד תניניהו למעוטי **ב** דאין דס חייבין עליו משום פיגול ועוד אשמעינן דחל פיגול אהנך דברים חמשה ושזה וזריך לומר דאתיא כר"מ דתנן לעיל בפרק ב"ש (דף מג:) **נ**אלון **ד**ברים שאין חייבין עליהן משום פיגול מנחת נסכים והנסכים הבאין צפני עצמן דברי ר"מ וחכ"א אף הבאים עס הבהמה ובקהומץ וזוטא (מנחות דף טו:) **ת**נן **נ**מי הזבח מפגל את הנסכים משקדש **ב** בכלי דברי ר"מ והא דחלב ויין מטטרפין אע"ג דחלב בכזית ומשקין ברביעית ה"מ בשמיה אבל דרך אכילה ששרה פתו ציין שיעורו בכזית וקנת תימה מאי איריא דנקט חמשה דברים בעולה הא בשלמים נמי מטטרפין לחייב משום פיגול ויש לומר דנקט עולה משום דאיירי נמי במעילה אף על גב דבתורה לא איירי במעילה:

כל הפיגולין מצטרפין. תימה דלא מייתי מרישא דקמני (מעילה טו.) קדשי מזבח מטטרפין לפיגול ויש לומר דהוק דמוקמינן לה בעולה דהא מני נמי מעילה אבל הך משמע טפי: **ובל** **ה**נותרות **מצטרפין**. תימה דלא מני כל הטומאות מטטרפין ויש לומר דהוא משמע אפילו שרץ וגבלה ובשר המת והנהו לא מטטרפין כדתנן התם (דף פ: **ז**):

יהושע דאמר **אין** זריקה מועלת ליוצא אין חייבין עליו משום נותר וטמא: **כל הזבחים**. בר מעולה: **אין** **י** **ז**רק **אס** **הדם**. דאית ליה לר' יהושע (לעיל קד.) אס אין בשר אין דס מועשית ועלומוץ בשר והדס **ד**ברים **נ**ן **ב**זבחים **ב** כתיב (סג) **ו**דס **ז**בחמך **י**שפך **ו**הבשר תאכל הקיקן הכמזב זה לזה:

או

עין משפט ונר מצוה

בב א מ"י פ"ט מהל' מעה"ק הלכה ז:
ב ב מ"י שם הלכה י:
בא ג ד מ"י שם הלכה ג:
בב ג מ"י שם הלכה ז:
בג ו מ"י שם הלכה ג:
בד ז מ"י פ"ח מהל' פסח"מ הלכה יא:

תורה אור השלם

- ↑ וְאֵלֶּהֶם תֹּאמַר אִישׁ אִשׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וְזֶה הָזֶר אֲשֶׁר יִגֹּד בְּחוּבָם אֲשֶׁר יַעֲלֶה עֲלֶיהָ אוּבָב: וְיִקְרָא יוֹ, ח.
- ↑ וְאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יִבְיֹאוּ לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ לִזְרוּחַ וְנִבְרַת רֹאשִׁי הַדּוּחַא מַעֲשִׂיו: וְיִקְרָא יוֹ, ט.

מוסף רש"י

והז' דס טלן (נדח ט), טלן בשרה חוץ למזבח (לעיל כז) ודיוצא.
בשר עולה שילא והכניסה והעלה:
ושנשחט חוץ לזמנו. על מנת לאוכלו חוץ לזמנו דהוי פגול:
ושקבלו פסולין וזרקו את דמו. כגון בעל מוס או שאר פסולין, ולהכי נקט קבלו פסולין ולא נקט ששחטוהו פסולין, שהשחטוהו בשרה בפסולין, כדתנן (לקמן לא) כל הפסולין ששחטו שחטתן כשרה:
והניתנין למעלה. מחוץ הסוקרה, דקי"ל חטאת בהמה למעלה דכתיב זה קרנות, ועולה למטה:
והניתנין בפנים. על המזבח הפנימי, כגון פר העלם דבר ופר כהן משח:
והפסח והחטאת. להכי נקט פסח וחטאת, דקי"ל כל הזבחים ששחטו שאל לשמן כשרין חוץ מפסח וחטאת (נדח ט) עולה ואימוריה מצטרפין לכזית להעלותן בחוץ. דלוי מקטיר כחזי זית בשר וכחזי זית אימורין כחון, והקטרה צעינן בכזית כדכתיב ואס יאכל יאכל, ואמרינן (לעיל כח:) בשמי אכילת הכמזב מדבר, אמת אכילת אדם ואמת אכילת מזבח, מה אכילת אדם בכזית אף אכילת מזבח בכזית (משפחה טו) שנשתייר בהן כזית בשר. דאיכא כזי אכילת אדם (בבורות טז):

(טז):

עין משפט נר מצוה

פסוקהעין משפטמספר 10

תורה אור השלם

- ↑ וְלָקַח מִלֵּא הַמִּצְוָה:ּ וְחָלִי אֶשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי יְדֹוּהַ וּמִלֵּא חֲפָצָיו קִטְרֵת טַמִּים דָּקָה וְהִבֵּא מִבֵּית לְקִרְבָּתָּ:
- ↑ וְהָיְתָה זֹאת לְכֶסֶם הַלֶּחֶם עוֹלֹם לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל חַטָּאתָם אֲחֵת בְּשָׁנָה וְעֵשׂ בְּאֶשֶׁר יִצְחָק יִדְוָה אֶת מִשְׁחָה:ּ וְיִקְרָא טו, דל
- ↑ וְאֶלֶּה־הֵם תַּמְרוֹת אֵשֶׁת אִשׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וְכֵן הָיָה אֶשֶׁר יִגְדָּל בְּחֻבֹּבֶם אֶשֶׁר יַעֲלֶה עִלָּהּ וְאִבְתָּ וְאֵל פֶּתַח אֵהָל מוֹעֵד לֹא יִבְיָאנוּ לַעֲשׂוֹת וְאִתָּ לַיהוָה וְגִבְרַת הָאִשׁ הַזֹּאת מַעֲמִיהָ:ּ ויקרא יז, ח-ט

סמל של תורה אור

מוסף רש"י

ובזית חלב.
או כזית חלב, דליתא כזי אכילה מנחה (בבברות 78:)
זורק את הדם.
ואם לא נשפירי טלט לא זיקין, דכמיז (דברים יב) ועשית עולותיו הכשר והדם, אם אין שבר אין דם (שם וכוני' לעיל בה):
חצי זית בשר וברי' אינו זורק את הדם.
שאין אכילה אדם ואכילת מנחה מנטרפין אפילו כולה קיימת באותה מנחה הבאה בשכמים קאמר דכמיז מקומא'ה צחון הלכך חשיבא נמי הקטרה לחייב אכזית ממנו צחון (פחות) והמגנפך (פחות) משלשת לוגין יין (פחות) (א' מג' לוגין מים יהא חייב תלמוד לומר לעשות (י' א'על השלם חייב ואינו חייב על החסר והא פחות משלשת לוגין דאית בהו כמה זיתים ולא ילפי רבנן חוץ מחוץ אלא אמר רבא כגון דקבעיניהו שני חצאי פרס (א'

קט: השוחט והמעלה פרק שלשה עשר זבחים

ט **באן** בשניותותרו [עד] שלא זרק הדם ומני רבי יהושע.
ה"ג לה במעילה ב' קדשי מנחה (דף טו:)
אלא אימא עולה ואימורים מנטרפין זה עם זה לכזית לזרוק עליהם את הדם ומאן קמי לה רבי יהושע וגירסא דשמעתין נמי יש לישב דהכי נמי קאמר וקשה

ובזית א' א' חלב זורק את הדם חצי זית בשר וחצי זית חלב אינו זורק את הדם יבועולה חצי זית בשר וחצי זית חלב זורק את הדם מפני שכולה כליל ומנחה אפילו כולה קיימת לא יזרוק מנחה מאי עבידתה אמר רב פפא מנחת נסכים הבאה עם הזבח:
מתני' ‏⁣[ⓘ]הקומץ והלבונה והקטרת ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים שהקריב א' מאחת מהן יבזית בחוץ חייב ר"א פוטר עד שיקריב את כולן יבולן שהקריב א' בפנים ושייר מהן בזית והקריבו בחוץ חייב יבולן שחסרו כל שהו והקריבו בחוץ פטור (א' ‏⁣[ⓘ]המקריב קדשים ואימורים ד' בחוץ חייב: **גמ'** ‏⁣[ⓘ]ת"ר י'המקטיר בזית ד' בחוץ חייב^ב חצי פרס בפנים פטור קס"ד מאי פטור פטור זר אמאי ‏⁣[ⓘ]הקטרה היא א"ר זורא אמר רב חסדא אמר רב ירמיה בר אבא אמר רב מאי פטור פטור ציבור א"ר זורא אי קשיא לי הא קשיא לי הא דאמר רב עלה בהא אפילו ר' אליעזר ‏⁣[ⓘ] מודה דהא ח' ר' אליעזר לאו הקטרה היא קאמר אמר רבה בהקטרה דהיכל דכולי עלמא לא פליגי כי פליגי בהקטרה דפנים דמר סבר יבולא חפניו דוקא וכו"ם מלא חפניו לאו דוקא א"ל אביי והא כי קא כתיבא ^אחוקה בהקטרה דפנים הוא דכתיב אלא אמר אביי בהקטרה יבפנים א' ב"ע לא פליגי כי פליגי ‏⁣[ⓘ] בהקטרה דחוץ כו"ם ילפינן פנים מחוץ וכו"ם לא ילפינן אמר רבא השתא חוץ מחוץ לא ילפי רבנן פנים מחוץ מיבעי מה היא דתניא^א יכול

המעלה פחות מבזית קומץ ופחות מבזית אימורין והמגנפך (פחות) משלשת לוגין יין (פחות) (א' מג' לוגין מים יהא חייב תלמוד לומר לעשות (י' א'על השלם חייב ואינו חייב על החסר והא פחות משלשת לוגין דאית בהו כמה זיתים ולא ילפי רבנן חוץ מחוץ אלא אמר רבא כגון דקבעיניהו שני חצאי פרס (א'

או כזית חלב.
דכמיז זורק הכהן את הדם וגו' והקטיר ‏⁣[ⓘ] החלב אע"פ שאין שבר זורק עליו את הדם והכי מפרש במנחות בהקומץ רבה (דף כו:) ‏⁣[ⓘ]וצמנחה מאי עבדסה. מאי זריקת דם איכא במנחה: מנחת נסכים שצאה עם הזבח. ואכד שבר הזבח והמנחה קיימת לא

יזרוק את הדם בשבילה ^א דלאו גופא דזביחה הוא:
מתני' ‏⁣[ⓘ]הלבונה של מנחה: והקטרה. שכל יום א פרס [של] שחרית ופרס של צין הערבים שהקטיר כזית מהן צחון חייב קסבר כי כמיז ^א אותו על השלם הוא חייב ואינו חייב על החסר אשיעור הקטרה כמיז והיינו כזית. ורבי אליעזר נמי מדלא פליג ארישא גבי עולה הכי נמי דריש ליה אותו אשיעור הקטרה כרבנן ומיהו עולה דלא מיפסלא צחסרון דכל עלמה דדם תלויה כפרתה חייב כזית אכל דהיי פליג דקא סבר קומץ כוליה היינו שיעור הקטרמו אף צפנים דהא מיפסלא צחסרון וכן כולם שכולם ממזיין הס כל ‏⁣[ⓘ] זמן שלא קרבו כולם לא הויא הקטרה ללאת בעלים ידי חובתן ולרבנן דהיי נמי הויא הקטרמן בזזית היכא דכוליה קיים ולא חסרו קודם הקטרה ותנן ‏⁣[ⓘ] (מנחות דף כו:) הקטיר קומלה פעמים כשירה הילכך הקטרה היא: **וכולן שהקרינן צפנים ושייר מהן כו' חייב**. שהרי בזה נגמרה הקטרמן. ולר' אליעזר נמי כי דריש אותו אשיעור הקטרה דריש ליה ושיעור הקטרה כזזית היכא דצפנים הויא הקטרה גמורה: **וכולן שחסרו כל שהוא**. קודם הקטרה ע"י איבוד או שריפה ופסלו צחסרון דלאמר במנחות (דף טו:) מן המנחה פרט לשחסרה היא ושחסר קומלה. והאי וכולן לאו אלבונה קאי נמי קאי מיירי שחסרה משיעור דהא מיפליג פליגי זה במנחות צפרק קמא (דף יא:) צלבונה שחסרה לר"ש ‏⁣[ⓘ] כשירה אפילו עמדה על קורט אחד ולר' יהודה צני קרטין ואי אלבונה נמי קאי מיירי שחסרה משיעור ליה: והקרינו **צחון פטור**. הואיל ואין מתקבלין ‏⁣[ⓘ] צפנים: **המעלה קדשים ואימורין**. שהקריב הבשר והאימורין ממוזבין זו חייב משום אימורין: **גמ'** ‏⁣[ⓘ]חאי פרס צפנים. לאו דוקא חאי פרס נקט דה"ה לכזית אלא

פחות מכשיעור הכשר מלזתה נקט: **קס"ד מאי פטור פטור זר**. דאי לאו צורות קאמר מאי פטור שייך למימר צפנים ואמאי פטור הא הקטרה היא דהא האי מנא דקמחייב א' עלה צחון: **מאי פטור פטור איבוד**. דילאזו ידי חובתן דכזית הויא הקטרה: **צאה אפילו רבי אליעזר מודה**. ואע"ג דפליג במתני' אצחון מודה הוא להאי מנא הקטרה היא קאמר מדפטור עלה צחון: **אמר רבה בהקטרה איבוד ידי חובתן פנים ומתני'** ‏⁣[ⓘ] כולה רישא וסיפא דברי הכל היא ובהקטרה דהיכל מיירי: **כי פליגי**. צמתני' בהקטרה דיוס הכפורים דלפני ולפנים שנאמר זה שיעור (ויקרא טז:) **מלא חפניו דוקא**. ובצת אחת הילכך צחון נמי לא מחייב אלא אשלימה: **והא כי כמיצה חוקה צפנים כמיצה**. דכדמיז (שם) והיתה זאת לכם לחוקת עולם לכפר וגו' דברים שאין נעשין אלא אחת צננה וחוקה עיכוזא הוא: **ה"ג אלא אמר אביי בהקטרה דפנים דכולי עלמא לא פליגי כי פליגי בהקטרה דחוץ**. אביי נמי כרבה מתוך לה דצרייתא דמודה זה רבי אליעזר בהקטרה דהיכל ומתניתין בהקטרה דפנים ומיהו לא כטעמא דרבה דאמר לרבנן מלא חפניו לאו דוקא דכולי עלמא מלא חפניו דוקא ובפנים דכ"ע לא פליגי דשלימה צעינן כי פליגי כגון שהקטיר כזית מן הקטרת של חפנית פנים צחון מר סבר ילפינן פנים מחוץ ילפינן קטרת של פנים מקטרת של היכל מה הקטרה ‏⁣[ⓘ] של היכל צנמה צחון כזזית אף הקטרה של פנים חייבין עליה צנמה בזזית ואע"ג דבדוכתה לא הויא הקטרה הואיל ובהיכל הויא הקטרה: **ור' אליעזר סבר לא ילפינן פנים מחוץ**. הקטרה דהיכל הוא דמיחייב עלה צחון כזזית דהא בדוכתה דהכי חשיבא אכל הקטרת פנים לא מחייב עלה צחון כזזית הואיל ובדוכתה לאו הקטרה היא: **השאל חוץ מחוץ**. כגון ניסוך היין שהוא על המזבח החיצון לא ילפי רבנן מהקטר חלצים שהוא על המזבח החיצון לחייב על פחות מלשאה לוגין צחון אע"פ שיש שם כמה זיתים וגבי כל הקטרות של מנחה החיצון הקטרה היא הואיל וגבי ניסוך שיעורא אחרינא הוא לא מחייב עליה אלא בכשיעור: **פנים מחוץ**. לחייב על קטרת שלפני וצפנים צנמה צחון ילפינן מהקטרה דהיכל: **פחות מזזית קומץ**. על כרחך רבנן היא דאי רבי אליעזר אפילו אכזית לא מחייב דהא אמר עד שיקריב את כולן: **אלא אמר רבא כגון דקבעיניהו צמנא**. לעולם מתניתין וצרייתא בהקטרה דהיכל הויא ‏⁣[ⓘ] הקטרה בדוכתה כזזית ומשום הכי קמני לה בצרייתא חייב ור' אליעזר מודה זה דכרז ופלוגמא דמתניתין כגון דקציעיה ‏⁣[ⓘ] (דכולה) שני חלאי פרס צמנא וקסבר

מסורת הש"ס

א [לעיל מב. מנחות יב:], **ט** ירושי יומא פ"ד ה"ה, **א** ת"כ אחרי פ"י ה"ה, **ד** ע"י יומא מג ירושי טוכה פ"ד ה"י (ובק"ט), **ט** [לעיל ק. קת:], **ו** ע' מנחות כו., **א** כריתות ו., **ח** ויקרא יז ט, **ט** שיר לעמ' הקודם **י** [וע' מר מנחות נח: ד"ה ואיכא], **כ** מנחות יד., **ט** עיין רש"ק ו"ק.

הגהות הב"ח

ה במשנה כחון פטור המעלה קדשים:

שינויי גוססאות

א צ"ל או כזית (צ"ק וביה ברושי:)
ב צ"שמ גורס שהקטיר, ועי' דק"ס אות ח':
ג שהקריבן (ש"ס), וכן להלן והקריבן (כתח"י: ד' בקת' כמ"י ואימוריהן. ובי"ה צ"ש:
ה כזית קטרת בחוץ (בי"צ וש"ס וכוני' בשאר כתח"י:)
ו אמאי הא הקטרה (ש"ס), וכוני' והא אמרת הקטרה:
ז צ"שמ מגיה אליעזר בכל הסוגיא וברש"י, ובי"ה צמ"י נק', ומתשננ דגו"י, ובי"ה צ"ש"י כ"י"פ בכל הסוגיא, אף צמ"י נק' מצנשה וכוני' ור' צי מצנשה ובגמ' ד' אליעזר ובי"ה צ"ש"י בכל הסוגיא, ועי' רש"י, מנפה חזקן, הג' דברי המהי, הגלג"ה צלצן צדף קי ע"א, ודק"ס אות ח. וכלא צ"ש לקמן קי צ אות ח:
ח צ"ל הויא (ש"ס:)
ט צ"ל דפנים (ש"ס ורוב כתח"י:)
י צ"א כי פליגי בהקטרה דלפני לפנים וקא מקריב לה בהיכל מ"ס (בי"צ:)
י"א כי פליגי בהקטרה דהיכל (ד"ס), וחז"ל הרמז"ה גרס כהיכל ולכן פסק בה' צמדות ויה"כ פיה הכ"ז הקטיר ובי' מות כהיכל חזיי מיתה, ועי' ח"ג סוד"ה מגמא מ"ד וקד"א סוד"ה ורבי אש', ורש"י כפי הגי' כל לאסוקי מני' ז', לפנינו ע"פ כה"י, וכן הוצי' בשמ"י ובי"ש:
י"א צ"ל ופחות מג' לוגין מים בחוץ היא (בי"צ:)
י"ב לעשות אותו על השלם הוא חייב לכל (ש"סכ"י:)
י"ג מידות שני חצאי פרה למה צמתי' וכו"מ, וכן ליתא צ"ש"י ובתוס':
י"ד והקטיר את ההלל, חלב אע"פ כו' (כתח"י ובי"ש:)
טז כן שייך ד"ה אין זרק שנספק עמי' הקודם (אמ"כ מו"ד מנחה מאי כו' לצי' (ש"ס:)
טז צ"ל וכל כו' (בי"ה:)
יז צ"ל דתנן (בי"ה:)
יח צמתי' וכו' ופריד' דלר' יהודה כשירה כו' ולר' שמעון בשנה, ולפנינו ע"פ כה"י:
י"ח צ"ל מחקבל (ש"ס:)
כ צ"ל קמחייב (בי"ש, כתח"י:)
כ"א ס"א ברייתא (גליון:)
כ"ב מה קטרת של היכל חייבין עליו בבמה כו' אף קטרת של כלי' (כתח"י וסמכ"י, ליתא מיצת בבמה כלן ולהלן כמקור ולהלן פנים מחוץ, וכן מתקן צ"ה, ובכ"י"ה גם לפני' הנוסח חפנית פנים כזזית בבמה בחוץ:
כ"ג הדורא הקטרה בדוכתה ככזית ומש"ה קתני ברייתא (כתח"י:)
כ"ד צמתי' וכו' דקבעיה לכולה חצי פריס, צ"ש הביא ג"א דקבעיה לכוליה פריס, וכן הגיה צ"ק, וכלא לעיל אות יג:
כ"ה דהא דקתני וכו' לענין אכילה קאמר ואימא כו' לצי' (צ"ק, ועי' ש:)

